

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Joi și Duminică, P.M., cându concedu ajutătorile. — Pretului: pe unu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Trieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu eș 2 1/2 galbini mon. sunătorii.

Anul XXXVII.

Se prezumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacsa timbrala a 30 cr. de facare publicara.

Nr. 48.

Braslovu 12 Iuliu 30 Iunie

1874.

Braslovu 1 Iuliu c. n. 1874.

(Capota.)

3. Cu privire la acei indivizi si la acele familie de pe satele romane, cari se cu decadu prin nenorociri de totu suluu fara via' loro; ori prin vin' loro aruncandu grigile vietii peste umeri si traidu o viata usura, nu este alte medicamentu spre a le usura s'orles, de catu o administratiune inferioara adeca comunale, adeverata binevoletaria si inteligenta, — care si ar' tieud de datoritiua sa se ingriji si de acea clase de omeni prin procuratiune de adictoria si lucru pentru puii, prin asprime in privreghirea vietii loro, apoi prin stratiu si pedepse pentru alii.

Si deca totusi multe familie romane ar' fi silite a deveni proletari, daun'a ar' fi numai atunci mare, candu acele possessiuni, ce romanii ar' vinde, s'ar' cumpera de straini. Este mai daunosu pentru progressu economiei nationale, ca avemu multi possessori de pamentu cu 1/3, 1/4 parte de mosii urbariale, pentru cari s'iedu de la sate, fara a se pota nutri din ele, de catu candu acei proletari possessiunati si ar' vinde petecole de pamentu la alti romani mai cu potere, si s'ar' trage la orasiasa spre a fi proletari agonisitori.

Sciti domniloru, ce fara proletariatu o tieira nu pota are industria; din contra, unde este mai multu proletariatu pe la urbi, acolo industria indogresce, pentru-ca ea are trebuintia de bracia disponibile, — nu legate de una palma de pamentu. Si pe acolo, unde industria' i'ntiada de a se stabili si inmulti, precum spre exemplu pe la noi in Ungaria si Romania', si nu ada proletariatu indogresc, aduce proletariatu strainu.

Ce rolu joaca altmintea proletariatu in dezvoltarea vietii economice-nationale veti vedé din urmatóriele observari.

In Viena' mergandu adata cau Schönbunn anu observatu pe strad' asa numita Mariahilf, ca cele mai multe firme comerciali si industriali porta nome ceche.

Eca istoria' a celorlu firme, adeca cu averi colosali.

Cechii parenti au venitu la Viena' goli ca napulu, unii au fostu maturatori de strade, alii purtatori de efecte, (bunadza ca la noi baiasii cu funea peste umeri) alii cursitori de canaluri, alii soldati de politia urbana, si cei mai inteligenti servitori de casa (Hausknechte si Hausmeister) taiatori de lemne si de alte ca' aceste meserii si ocupatiuni modeste.

Buncelo ceche au fostu servitóre, bucatarase si lucratori in fabrici, etc. etc.

Fii cechi, avendu tóte mediulócote de educatiune a'propé, si pucina costisitoré, ba mare parte chiaru gratuitu, — au invetiata carti si au devenitu celari (Kellneri), fectóri de botte (Comis), Contabili, cafe in tota felulu de meserii si scriitori prin multele cancelarii si comptóare. Apoi ca tempu din celari au devenitu Hottelieri, din fectóri de botte sieffi, din Contabili directóri de institute de creditu, din cafe maestri, din scriitori ingenerii, consilieri comunali si de statu, unulu (Tellico's) chiaru Primariu (Bürgermeister).

Unii si alții din nepotii cechi sunt de multa proprietari de palaturi, banchieri, demoltari de statu, pe candu rudenii loro remase acasa se bucura si astazi a fi possessori de o mosia de 3-4 jugere pamentu. —

Mi va dice cineva, asta este, inse ei sau si germanisatu. — Germanisatu, pentru-ca a fostu a'isti s'ara din patria, — in patria nu s'ar' fi germanisatu. — Apoi germanisarea loro nu pote fi completa, de óra-ce in tóte cafenelele Vieni' gasești pe langa folle germane tóte folle ceche si erá vorba a se stabili chiaru si un teatru cechu. —

Se trecemu inse pe unu momentu la Bucuresci ori Iasi; — si se vedemu óre parentii comerciantilor iudoi si germani de acolo nu au fostu proletari' la venirea loro? —

Cati din ei voru fi dusu vre unu florin ori vre-o rubla peste Carpati ori peste Pruto? —

Deci proletariu, — deca este adeveratu, ca unii din ómenii nostri cu possessiuni mici voru deveni proletari? — nu este unu ce, de care se ne spariamu, numai se ne ingrigimu a nu lasa morituru de fómpe pe la sate. —

Vedeti Brasiovulu, cine au fostu parentii meseriarilor si proprietarilor de casclore ale seculoru din Blumena? Cea mai mare parte Cocieri si servitóre, cari au agonisitu aici mai bine, de cumu ar' fi potatu agonisi in satele loro prin Cieu si Erdvidék.

In a doá' ori a trefia generatiune veti vedé unii din descendentii acelorlu proletari cu Palaturi in plati' cea mare.

Se scootimu numerulu seculencoru servitóre in Brasiovu numal cu 3000, ala s'erritorioru si lucratoriloru barbati numal cu 5 sute, apoi se calculamu, ca fia-care agonisescu in anu numai 20 fl., — facu pe anu 70,000 fl. Nutrementalu scootim pe luna numai cu 10 fl., face in anu circa 420 mii de fl. Din acesti bani, agonisiti pe cale onesta, pleca de buna seama celu pucinu 50,000 fl. in manile parentiloru si rudeniloru dela sate, pentru cumparare de vite si alte melioratiuni economice. —

Pe langa aceste folose materialu tragu si acelu folotu importantu, ca primescu pe nescute óre-care cultura personalu si cunoscuti domestice, cari le sunt de mare folosu pe tóta via'ti' loro, si a familiiloru loro. —

Éra in privre'le nationale facu o propaganda cu multu mai mare, dór' si mai naturale si legitima, de catu tóte dispositiunile d'nei Apoi si legile d'nei Trefot. —

Pana ce vomu face deci acóte industriali si agronomici, si pana candu tinerii voru invetiá in ele, — se nu uitamu a trage pe catu se pote din proletariatu de pre sate, partea mai buna si mai aplicabila la orasiasa, prin care vomu ajuta intreprinderile industriali indigene, prosperarea si inmultirea loro, vomu procura un viitoru prosperu proletariatu nostru si vomu delatara necesitatea tragerii proletariatu necesariu industriei dip strinatate, care este cu multu mai demoralisatu, coruptu si periculosu de catu celu indigenu de tóte nationalitatele patriei. —

F.

Braslovu in 8 Iuliu 1874.

De o septemana incoace in tóta s'era' avemu rar'a ocaziune d'a vedé in partea de catra apasu

spre amédia-noptu a firmamentulu unu cometa, care din s'era in s'era creste si se devolta asiá de tare, incatu deca va durá catu tempu durá si cometulu ce se arata si înainte de rebellulu din 1859, apoi preste cate-va septemane elu are se substitue lun'a in absentia' ei.

De cate off se vivecu aceste fenomenei per ceriu, de alate ori popórele in masele loro devinu cuprinse de o ingrigire ce li-o insufla superstitiunea iradecinata in simlu loro credulu. Ele incepu a se teme de rebelle, de ciama, colera, fómete si alte calamitati, pentru ca tieu pe acesti fenomenei de cei mai aderati prestotitari ai rebelleloru ce au se vina asupra' capuliloru. Nu vomu se scrutam calea per care popórele au ajunsu la acósta superstitiune, nice n'avemu de cugelu se ne apucamu cu acósta ocaziune a li aretiá in modu palpabilu ratericia si amagirea, in care orbeca si inónd, si luandu si noi notitia despre aparinta' acóstei fenomenu, constatamu cu dorere, ca obscurantismulu si credulitatele incubate in masele popóreloru suntú chiaru si in luminatulu tempu de astazi asiá de gróse si de estinse, incatu lup'a contra loro abia pote se arele ceva sporu. O superstitiune de asemenea vaga natura -si are totu dezan' alimentatiunea sa. Raru este acolo anu, care se tréca arma de liniscia, incatu se nu lasu dupa sine urme de devastatiune si tipele de durere; si cine sta bunu, ca nu mane are se fia acódi, care se aduca o móda plaga asupra' popóreloru de sub exclusivulu guvernamentu ungurescu, si care intrunu momentu se intonece lumin' reversata si imprescitu astadi prin stratiarile maselelor, cari necunoscutu legile naturé, se intarescu tota matre in fals'a credintia, ca fenomenulu din catare tempu n'a arutu alta chiamare, decatu a prestéi acea calamitate mare.

Altu suntú inese fenomenii, cari prevestescu rebellele; inse acesti-a nu suntú d'a se cautá per ceriu, ci aici per pamentu in faptele si tendentiile celorlu ce tieusu intrigile, creioscu plauri de distrogeri si totusi simuleddia intentiuni de fericire pentru popóre si pe secolé'la popóreloru. Precandú politici si diplomati din continentalu europeanu incedencia cu ostentatiune intrevederi preste intrevederi si conveniri de imperati si regi in favoralu pacii universali, per carea si-au luat'o de masca pentru planurile funeste ce voru ale executá in coltulu orientalu alu betranei Europe, per atunci cei ce intr'adveru voescu pacea, se inarmédia de rebelle. Si via pacem para bellum, diceau stramosii romani si dupa acósta maxima se orientédia toti aceia, cari voiescu pacea, inse vedu, ca cugelote celorlu ce vorbescu cu emfase de pace universale nu suntú cutare, intentiuniu loro nu mirósa a pace. Lordulu Disraeli, sieffu cabinetulu actualu din Mare-Britania' ni-o spune francu si respicatu, ca "succumperea unei mari crise nu este asiá departe, precum se crede, si dorése ca in fact'a acelei eventualitati se vedea natiunea sa unita si compacta." De buna seama unu diplomat, care tiene la caracterulu si auctoritate sa, nu s'ar' incuméta a insuflá ingrigire in animale poporulu, ale carui distine le diriga, deca n'ar' avé conscientia de civintele pronunciate; ce-ci nimicu nu compromite si discreditédia mai tare per unu barbatu de statu, pecatu intimidarile si alusianile netemencioi, cari incorda atentiunea si marescu curiositatea, fara cá

apoi mai in urma se le si satisfac. De acestia se
cauta scia ei feri.

Apoi guvernul republicii franceze inca nu sta
cu manele in siua in facta miscariilor si freca-
rilor ce se petrecu in staturile monarchice si intro
suveranii de fronta loro. De la ultimulu rebeliu
inceo organizatiunea armatei Franceze a luat un
sboru asia de gigantic, incatu detaariile ce le
afumau in acestia privinta nu se paru chiara fabulo-
se cu tota, ca deca vom judeca calmu si cu sange
rece, apoi diu n'avemu se ne miramu de rezultatele
grandioze, ce le pote produce incordarea unui po-
puru, ca si celu francez. Sdrucnata in temelie
virtuti si ale prestigiului sau, natiunea franceza s'a
pusu cu totu adinsulu pre lucru, ca nu cumva mane
poimane s'o ada erasi nepregatita inganatiu mo-
narchi, cari nu incapu de ea in vastele regiuni ale
Europii. Cateva date despre starea actuala a ar-
matei Franceze voru fi de ajunsu pentru constatarea
celoru disce si pentru ilustrarea situatiunii. Con-
formu legii de la 24 Iuliu 1873, Francia dispu-
nea astazi de 18 corpuri de armata, cari ocupa
cele 18 regiuni ale sale, era corpu alu noue spre-
dictelea se afla in Algeria. Afara de acestia se
mai formaia inca o armata teritoriala de 1,800,000
feteri. In privinta cavaleriei francezii nu potu
inca concurre cu prusacii, der, in artileria ii intrecu
pre dinsi. Francezii aveau mai inainte numai 24
regimente de artileria, inse astazi, au 38 (si 2000
tumari) precandu prusacii au 36 r. numai pre harthia
era in realitate, n'au nice atatea.

Incordarile Franceii in privinta organizatiunii
armatei se explica din partea unor ca qua felu
de pregatire pentru rebelulu de resbanare contra
prusacilor. Noi inse nu credemu acestia, si sun-
temu de parere, ca francezii, avendu inca multa
trebuinta de pace, sunta necesitati a sta pregatiti
de rebelu; si cei ce fortidia armarea generale
suntu chiara presertorii pacii universal. Repu-
blica in Francia si Spania, intiesce armariile
monarchicilor din afara, ca-ce cu dreptu conventu si
interesu porta totu frica de unu 48 republica-
nulu pe tota anghiuina, unde a petrunu orestreca
lumina, si candu Francia si Spania ca aliite cu
forma republicana ar protege o lavatura ca acestia,
ar fi pericolosa cometa pentru suverani cu totu
alliantiele de prevedere. —

Der se treceam la monarchismu in Francia:
— Francia si unu nou manifestu.
De ad s'a pututu reculege puciu Francea, dupa
adencia impresiune, ce i-a causat'o ordiniu de
di al lui Mac Mahon si vica vine unu alta fe-
retictoria de poporu si de viera spre a alarmu lumea
mare cu unu manifestu in optima forma.

Contele de Chambord, acestu urmasiu
legitimu alu dinastiei barbone din gratia lui Dom-
nedieu, si ridica astazi vocea din nou. Incuragiatu
pote si de succesele operatiunilor din urma
ale verului sau Don Carlos din Hispania, imbultitu
de partissani sel, cari cu spaima vedu, cum din di
in di se angustia cerculu sperantiloru de resta-
bilitatea monarchiei legitime in Francia, cum acestia
restabilita devine chiara imposibila facia de con-
stellatiunea presinta parlamentaria, facia de politi-
ca proclamata a siefului statului, cuprinsa din nou
de dorulu patriei, pe care negrestu i-lu simte in
mare gradu ca francezu, der care numai atunci
si-lu pote stempera, deca-l va fi posibilu a se re-
intore in Francia ca rege, contele de Cham-
bord, Henriu alu V-lea alu Franceii, a credutu de bine a se
mai adresa inca odala ca-
tra poporul, pe care alu gubernu, este chiamatu
in puterea legitimitati. Multu timp amu
tacutu — dioc cont, de Chambord in manifestulu
seu din 2 Iuliu, publicatu in diariulu „Union“ —
de era-ce nu amu voutu se ingraunuzu
missiunea renumitulu soldatu, a ca-
rui's spada ve protege (adeca pe voi france-
zii); facia de aberratiunile crescente inse numai
pota tacu.
„Doare-mi comandu a protesta energicu.“

Aci protestida cont. de Chambord contra ideii, ca
puterea regala ar fi basata pe arbitriu si absolu-
tismu. monarchia crestina a Franceii este par
excellentu o monarchia moderata cu done camere,
din cari una se alege de catra suveranu din clase
anumite, alta de catra natiune. Apoi dicea mani-
festulu: „Nu e adeveratu, ce se dice, ca politica
mea se afla in desbinare cu pretensiunile tieri.“

„Eu dorescu unu regimu reparatoriu
si tare. Francia doresce totu aceea.
Numai monarchia traditionala pote se casti-
ge Franceii alintu seriosu si durabile. Voiescu
se intalescu in representatiu natiunii ajuto-
rii, registarii la examinarea intrebariloru sapuse
controlu loro. Inse nu voiescu lupte ne-
fructifere parlamentarie, din cari suveranu
reese slabitu si neputintios.“

„Respingundu formula importata
din strainatate: „regele domnesco si nu
gubernuza“, me simtu in deplina consonantia
cu marea majoritate a Franceii, care nu intiege
nimicu din aceste fictiuni si este statulu de minci-
niale aceste.“

„Franceioru! Sam gata astazi, precum amu
fostu eri. Cas'a regala a Franceii s'a impacatu
in modu loialu si sincoru. Alaturative de ca in-
credere deplina.“

„Este timpulu a redi patriei cu regatulu ei
secularu, bunastarea, sigurantia, demnitata, ma-
ria si sirulu intregu de libertati fructifere, pe
cari nu le viti castigu nici-odala fara regalitate.
Opulu este greu, cu adiutoriu lui Ddieu inse lu-
romu sereri. Campanesia fiasce-carele in consci-
ntia s'a responsabilitatea presintelu si cugetu la
severitatile istoriei.“

„Henri.“
Se intiege, ca tota presa franceza trasaria
a intratu in discutia acestu manifestu. Cele
mai multu diurnale ada, ca cont. de Chambord
nu amintesce ca nici unu conventu in manifestu sau,
cestiunea standartulu. Otorii nostri si
vroue aduce aminte, ca in Octobru an trecut, candu
paci era se fa proclamatu de majoritatea cameru
monarchia legitima, piedea principala lu cestiunea
drapelulu francez. Contele de Chambord a refuzatu
astazi de a primi tricolorulu, elu a voutu se
mantieha drapelulu albu cu liliele, alu casei bur-
bone. Mac-Mahon inasii s'a exprimat atunci, ca
acesta ar insemna rebellionu civilu, candu adeca
s'ar implantu primulu standartu albu in facta
tricoloru francez.

Diurnalele republicane scriu, ca neastundu
Chambord in manifestu cestiunea standartulu, ac-
s'a trebuie se se primisca ca unu refusu repetitu
de a primi tricolorulu si prin acestia se face res-
tatiunea monarchia pentru totu-deanu imposi-
bilitate.

Interesantia e, ca Chambord asigura sincoru
impacare in cas'a regala franceza, pre candu se scie,
ca desbinarie intre orleanisti si legitimisti si-au
fostu ajunsu culmea. Se se fi intielesu ei ore pre-
ste nopte erasi? Organele orleaniste nu facura nici
un comentariu la manifestu. Bonapartistii suntu
negrestu infuriati cu totulu, ei ceru dela regimu
suspendarea foiei „Union“ (ce se si factu pe 14
die) pentru ca a cutesutu a publica documente re-
volutionare. Republicanii se potu bucura venindu
la votu contra noiei incercari de restatiune, voru
ave erasi pe „miserabili“ *) in partea loro. —

*) Bonapartistii, detandu ii a numita Gambetta
in camera miserabili, se numesca si ei intre sene
cu acestu predicata, ceea ce descoperi si „Figaro“,
publicandu o scrisore transmisu de Mme G. unuia din-
tre amicii sel: care lu titulu asia: „Moucher (iubite
Miserabile!“ „Nu uita, ca neal promissu a veu
la noi la prandiu.“

„Figaro“ introda: „Nu s'ar crede, ca misera-
blicita e numele unei familie mari polonese? Una
bucuresteanca veritabila — Intr'unu case asemenu
n'ar fi silita a lua refugiu la una terminatiune

„Unel contra patrudieci si noue. A-
cesta este der' rezultatulu luptei electorale intra
cehii teneri si betrani (Jung- und Altzechen), in-
tre liberali si conservativi, intro reprezentantiu ac-
tivitati si intre cei si pasivitati.“ Cu acestia
exclamatiune ironica incepe „Vioner Abendblatt“
din 4 Iuliu n. revista s'a.

In trei Iuliu adca au arutu locu alegerea
suplinitorii detali in regatulu Boemie. La alegere
fura chiamate pe diu acestia cele 49 comune ru-
rale neprestate. Bohemii teneri au candidatu In
21 din aceste comune si au reesitu numai in cinci;
in doua comune trebuiescu a se rennou alegerea,
nedobandindu nici unu candidatu majoritate abso-
luta. —

Diurnalele ofitiosu se bucura, ca au reesitu
intro comuna curatu chitica unu candidatu alu re-
ginulu. Candu cehii teneri si betrani se certa
mai tare, hei! atunci regimulu se bucura mai multu.
Cu tole aceste inse victoriu cadu si de asta data
pe partea partii nationale. Cehii betrani, re-
presentanti politici nationalu, au dobanditu preste 40
votari din cele 49 si la alegerea din cetati e
victoriu lor ca si sicura.

A doua divedica-ora in timpu de dicee ani,
deca nu ne insielamu, fu chiamata natiunea bo-
ema s'ea ceha in 3 Iuliu a. c. lu urna electo-
ralu, a divedica-ora a doveditu prin relege-
rea barbatiloru sel de incredere, ca nu voiescu se
ceda nimicu din drepturile, ce i se cuvina, ca po-
porul boemu este decisu a se luptu pana la finitu
pentru egal's'a indepartate. Terroristau destulu
si regimule decembriste pe cehi, ca si celu maghiaru
pe noi transilvaniei, neocititau desinlu sacrele
loro intereso nationali inlocma, ca estia la noi,
maltratatu-lu, arrestatu suntemu din diurnali-
stii loro; incercatuu ai corupe, pusuu Boemia in
timpu de doi ani sub dictatura unu Koller — dor-
mea nu a pututu sel franga. Consciintia de
dreptu a acestu poporu slavicu, pe care s'ortea
la asiedatu a meduculea torrentulu populatiuniloru
germane, a invasit si de astadata asupra tuturor
incercariiloru inimice de ai surpa existintia, mustra!

Gras intro aderecu este lupta pentru existin-
tia nationalu, care trebuie se o porte astazi po-
porele slave si romane ale monarchiei, der e cea mai
legitima, mai drepta si mai morala, pentru ca este
cea mai naturala, es'trebuie se devina prin urmare
si cea mai fructifera, deca se va porta cu energia
si seriozitate in firmu consciintia a drepturiloru na-
tionalu indiescibile.

Acestia greutate o simte de adinsu si nati-
unea boema in conditiunea nefavorabile, in care se
ada impresurata de paterniculu elementu germanu,
der in locu de a se descuragiu in facta, periculu
loru, ce o amenintia, puterea si energia i se de-
plifica. Consci de tienta ce o urmarescu sunta
neostentii in lupta.

Nu mai pe calea acestia a putulu se intriga de
doandici-ori dupa-odala voinia poporulu, manifesta-
tati prin alesii sel. Ceea ce nu s'a pututu eriti
in sirulu nici unei natiuni, cetia interna, intre
fratii de unu sange, a eruptu si in sirulu natiunii
boemie. Cehii betrani, si cehii teneri, pasivisti
si activisti, conservatori si liberali — s'au luitu
unul de altii si rezultatulu a fostu — ca si intre
noi — unu siru de certe escarbate purtate in co-
lonelle diurnaleloru de differita colore, nu au lip-
sita nici invective personale de calibrulu celu mai
greu, urmatu de unu numeru considerabile de scan-
dale domestice. — Inse — principulu luptei co-
mune odata clara, poporul consciu de elu, organ-
izatiunea si disciplinu in partia odata stabilita, a-
ceste neintielegori intestine nu au mai pututu devei

straina, ca bonapartistia paritancea. Roma's „de
bon ton“ s'ar pote exprime cu multa mai dragu-
lasia scriindu: Mon-chericulu, miserabilecu! Una
lovitura la damele si parissane si romane, caroru le
placo a si corci limba, precandu ele ar trebui se
fa conservatori celu mai radicalu ale limbei ma-
terne nationali. —

nu s'ar potè cumpără o proprietate mare pentru toi, pe care se va fundeză o comuna nouă. În cazul acestor ar potè comunitățile să se cumpere și proprietăți particulare, pentru fra care familia în parte, pe care se va asocia cu proprietarii oțanici. Dixi et alii dicant.

Unu contributoriu de preste Carpați.

Diet'a din Budapesta.

Continuăm raportul despre unele momente mai însemnate ce s'au petrecut în camera deputatilor din Budapesta cu ocaziunea ulterioarelor dezbateri asupra novellei electorale. În ședința de la 3 Iuliu s'a produsă mai cu sema vestitulă inimică ala naționalităților, Colomanu Tizza, care crede a face și patriei ungareci, și persoanele sale cele mai bune servitiu prin trimiteră Romanilor la București și a serbilor la Belgrad. Acesta erou al dila de 3 Iuliu, care numai prin atacurile contra naționalităților mai potè pe-și pastriede ôre-care popularitate la conaționalii sei, se apuca a respunde la asertivniile deputatului serbu M. Politu, care spuse ungarilor verde, ca calea pe care au apucat și duce drepta la perire. Din Tizza, vedindu patriă maghiara amenințată de Polu, scose îndată a doua di — sabi'a elocinției sale întru apărare. Dă scie, ca d. Politu și preste totu deputatii naționali pentru aceea erau sufragiul universal și plēdiă pentru principiile democratice radicale, ca-ce aceste li vinu mai bine la societă, înse este totu adată convinsă, ca nu este nice una patrioț maghiaru, care se fă democrat în înțeleșul d. democratuc desrolat de Politu, ca Ungaria nu potè se formaize unu statu democratic național, ci în casu deșia ar trebui se formaize unu statu democratic de naționalități — și atunci ungaru s'ar perduti. — Asemenea Ungari' nu potè se deriva o Eivela orientale, pentru ca atunci ar încetă d'a mai fi statu ungarec. Din Tizza, explicand mai departe dilu Politu, ca ungaru suntu eliberatori naționalitari de sub jugulu feudalismului și că ataci numai ei au dreptulu și facultatea d'a forma statu aici și d'a exercita supremația politica asupra celorlalte naționalități, incapace d'a forma și dirige destinele unui statu constituțional. Dēca Tizza ar potè se crea, ca nu numai dilu Politu, ci mase întregi de poporu dorosc întălnirea la Philipp, atunci nica un momentu n'ar mai s'ar, ci ar' prinde arma și ar' plecă într'acole, că se lărește minte pe cei neimpacabili cu domnia ungarēca. Prezum vedemu d. Tizza, care și pune tōta încrederea și speranța în instituțiunile bonvedismului, amenință și cu batata, dēr', se scia d-șe, ca nu noi vomu fi cei ce nu ne vomu înlocuți a sta faci cu bonvedismulu lor, unde națiunea româna lora are mai multe dieci de mil de fili, conciii de sene și de chiamarea lor. Dēca Dă nu se teme a aruncă manșă, naționalitate tōte încă nu se vomu affi a o redică spre apărare.

Dezbaterile generale s'au încheiat în ședința de la 7 Iuliu priminduse proiectulu cu 230 în contra numai la 49 voturi și se începe dezbaterile pe paragrafi. Vom vedē dēca în privința cenzului cu multu mai mare decatu în Ungaria, proiectatu pentru Transilvani'a se va face vr'o modificare sēu nu. Vorbirile și amendamentele deputatiilor naționali le vomu publicē pe rōnd.

La Roumanie Contemporaine.

Ecă scrisôre ce amu adrestat diarelor „Romanu” și „Pressa”. O reproducem rugandu pe confratiii nostrii din capitala și din provinciile de a bine voi a o reproduce, rugându-i totu odată de a primi dinainte sincerele nôstre multamiri.

Domnule Director! De candă am pus în circulațiune pentru publicarea unei reviste exclusiv consacrate cestiunilor române, care va aparē la Paris, de dōne ori pe luna, sub numele de „La Roumanie Contemporaine”, primesc pe tōta dia numeroșe scrisôri ce me întrebă de lini'a politica, scopulu acestei reviste etc.

Va rog să publicati aceste pucine liile spre răspuns, publicarea diarelor „La Roumanie” și „La Roumanie Contemporaine”, luându-mi totu timpul meu, și nepermițându-mi a răspunde

în particulariu la fra-care domnu, care mi-a facutu onôrea de a-mi scrie.

Nu voi face aci unu program, ci voi dă numai acestă explicare: Tiera românească este necunoscută Europei, care nu cunoscă de cătu prin publicările politice. Scopulu revistei „La Roumanie Contemporaine”, ce-mi propuna a funda cu ajutorulu unui dintre cei mai mari librari din Paris, este de a facilita romanilor răspunderea ideiloru ce au despre tiera în această revistă, afară de cestiunile de politica, dilnică și militanta și ori ce opinie conștințioasă potè se produce în libertate. Că „La Revue des Deux-Modes” unde se întelneșu pe terenulu științificu și literariu spirile de totu opuse pe terenulu politicu, dorosc că această revistă se vedă între colaboratorii sei chiaru pe ômenii alu carora nume se potè luă cu unu drăpnel, și cari speramu, nu vor vedē în concursulu datu revistei de cătu unu ajutoru datu tierii, o atracție pentru cestiuniloru franceșu și europēdu, care nu pe alērga la publicabile străiniloru, și vor probă, ca astadi că în trecut, în Romania tōte partidele și dau man'a cându e cesti'a de a arētă rivalitățile Romaniei înaintea ochiloru străini.

Eu, străinu Romaniei, chiaru pentru această calitate, potu ofere romanilor de ori-ce partidă, o garanție de neutralitate absolută. Nu votu a fi decatu editorulu și pentru unii traducătorulu. Tocmai pentru a se padi această neutralitate va fi esquis du revistă ori-cel articlu care va fi atingător de persoane, și ori-ce articlu de politica. Dēra divergențiile de opiniiu se potu exprima liberu în aceste limite. Romane unu campu fertili: istoria, archeologia, geografă, limbă, monumentele, artiile, științele, literatură, critică, comerț, economi, — trecutulu, prezentulu și viitorulu Romaniei.

Ni s'a dăsu, ca nu se potè face nimic din această fara a face politica. Reconștem că, în omu tōte ideile se tienu, și ca adoperă politica este amestecatu cu o direcțiune a ideiloru. Revistă „La Roumanie Contemporaine”, primesc diferitele idee, precum și alte reviste franceșe, germane șu angieșe (și astu potè chiaru dice și romane de Revistă Contemporaine) cari suntu unu termen neutru de lupă pacifică, ce tinde spre progres și libertate, idee cari cei ce 'mi au facutu onôrea de a me ceteri sciu cătu suntu de fideli.

Dēr' dela această propagandă morala pana la propagandă dilnică, ce ajunge pr' deșu la atacuri personale, destanțăi este mare. Parasindu neutralitate, amu dobândi numai că rezultatu neposibil.

tate de a face această publicatiu, ori-ce spiritu d'fidēndu-se de totu ce i pare partiială, și partiialitate fiindu fondulu politice de tōta dia.

Santemu convinsi, ca o atare revistă are nevoie de ceteriloru străini, ca acesti' nu se vor interesa de cătu, cându ne vomu aridică mai pre sus de cestiunile de persoane sēu de lupă, care interese dia pe aceli, cari suntu în medioculu lor, era nu pe străini.

Arn fi o opera carei'asiu fi mandră de a legă numele meu. Europ'a va potè cunoscându mai bine tiera ce întelge amănuntulu politice dilnică. Atunci voi privi sarcina mea că terminată, și me voi retrage pentru a lāsă pe romani se plezeze înaintea Europei causă politice albe sēu a politice rosie.

Primiti etc.

Frédéric Damé

Directorulu diarelor „La Roumanie” în București.

„La Roum.” d. „T. R.”

Mal nou. Pest' 8 Iuliu. Min. Trefort voi s'ă da demisiunea în comis. deșkista înse nepriminduse primul votu de încredere. A primitu part. lui Deak și junțiunea catoru fer. cu Romani' și min. face cestiune de calculu din ea.

Versailles 8 Iuliu. Camera' otari astăneră septenatulu rezervându și facerea legiloru constituționali. Min. și dade demisiunea, dēr' MacMahon nu o primii că se cede, ca va adresa și cătra camera unu mesagiu, exprimându necesitatea de a se organiza poterie ce le va conserva pe 7 ani. Camera' nu concesse a se ceteri probarea lui Larocheoucaut de a se restabili monarhia.

Cursurile

la bursa în 10 Iuliu 1874 stă așa :

	fr.	cr. v. a.
Galbiu imperatoriu	—	—
Napoliu	—	8 92 1/2
Anaguru	—	103 75
Londonu	—	111 70
Imprimintulu naționalu	—	76 30
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	70 15
Obligatiunile rurale ungare	—	76 75
— — — — —	—	76
— — — — —	—	73 60
— — — — —	—	78
Actiunile bancoi	—	962
— — — — —	—	226 75

Joanne Sabadeanu

recomanda onoratulu p. t. publicu **depositorulu** seu bine asortat de **Ghete și Palarii**, în stradă caldarariloru N-ro 493, colțulu străzii ateli, și vis-à-vis de perceptoriulu regiu.

Tōte soiurile de încaletmente pentru **barbatu, dame și copii** de **faconii cele mai noue și lucrul solid**, fabricate de Brasiovu, Lips'a (Leipzig), Vien'a, cu gros și cu detalii pe langa preturile cele mai moderate.

Nu mai pociu se efectuează comande după **mesura**, asemenea și **reparaturi** prompte și reale.

Comparatiile cu redicată și familiile numeroșe, cari voru deveni mesterii sei, primescu pelangă unu pretu fōrte moderat și unu rabatu cōrespundător.

Comande din locurile din giuru și mai departe înse se primescu și se efectuează cu tōta prompti'a.

Desemnulu dela valea versesco spre a lua măsură cu usurință; astufelu se ieu acele cinci linii de mesura pe o sfăștină de chartă numerisandulu cu cifră curente; 1, 2, 3, 4, 5 după trimiteră unei asemenea mesuri scurate este de totu usuru a primi înaltămintea nimerită și potrivită după certinți continentali; numai cătu trebe însemnatu pe stășioră, dēca e petiurulu grasu ori b.

- Nr. 1 coprinde lungimea după desenulu, luată dela midioloculu calcăiului până la degetulu celu mare alu petiurulu golu pe din intră.
- Nr. 2 diametrulu sēu grosimea petiurului preste osulu degetulu celu mare.
- Nr. 3 diametrulu sēu grosimea la midioloculu petiurului (Riess).
- Nr. 4 diametrulu sēu grosimea petiurulu dela calcău până la închișturi'a capetel.
- Nr. 5 diametrulu pulpei pentru cisme (ciobbe) cu țareci.

La mine se mai affi și una **afliă universală** (cu cate 50 cr. și cu cate 1 fl. cuti'a) pentru **tamaduirea perfectă a ochiloru de serofuleru și altoru rane vechi și nôue**

Totu la sususcrisulu se affi unu **depositu** de multe soiuri de **vinuri de Ardealu** cu pretiuri moderate.

Redactoru responsabilu

IACOBU MURESIANU.

Edităniune: Cu tipăritulu lui

IOANE GÖTT și fiu HENRICU.